

Mae'r Daflen Wybodaeth hon yn rhoi arweiniad ar sut i sicrhau defnydd diogel o gerbydau, ac mae'n un o gyfres o Daflenni Gwybodaeth sy'n cefnogi'r *Safon Polisi Diogelwch Gyrwyr a Cherbydau*.

Gan mai gyrru, o bosibl, yw'r dasg fwyaf peryglus y bydd staff a myfyrwyr yn ei gwneud yn ystod eu cyfnod yn y Brifysgol, mae'n hanfodol bod Colegau / Gwasanaethau'n darparu ac yn gweithredu cerbydau diogel ac addas.

Mae gan bob Coleg / Gwasanaeth ddyletswydd i ddarparu cerbyd sy'n addas i'r ffordd fawr, ac felly mae'n ofynnol iddynt roi trefniadau rheoli addas ar waith i gyflawni hyn. Mae'r Daflen Wybodaeth hon yn rhoi cyngor ar yr hyn a ddisgwylir o ran diogelwch cerbydau a sut i sicrhau y cydymffurfir â'r gyfraith a safonau'r Brifysgol.

Asesiad Risg

Rhaid i bob Coleg/Gwasanaeth baratoi asesiad risg addas a digonol ar gyfer cerbydau a ddefnyddir a / neu'r gwaith gyrru a gyflawnir fel rhan o'u gweithgareddau. Yn ogystal, rhaid i Golegau / Gwasanaethau sicrhau bod pob cerbyd yn:

Addas i'r diben.

Addas i'w yrru ar y ffordd fawr ac yn gyfreithlon ar y ffordd, e.e. MOT, Treth, Yswiriant.

Cael ei gynnal a'i chadw a'i archwilio'n rheolaidd.

Goruchwyliwr Cerbydau

Os yw Coleg / Gwasanaeth yn gweithredu ac yn berchen ar nifer o gerbydau, neu os oes ganddynt nifer o gerbydau ar brydles (hir), awgrymir bod aelod o staff yn cael ei ddynodi'n Oruchwyliwr Cerbydau'r Coleg / Gwasanaeth. Rhaid i'r person hwn sicrhau bod trefniadau archwilio, cynnal a chadw a phrofi y cytunwyd arnynt yn cael eu cynnal ar gyfer pob cerbyd er mwyn sicrhau eu bod yn addas i'w yrru ar y ffordd fawr a bod cofnodion cysylltiedig yn cael eu cadw. Gallant hefyd gyfarwyddo gyrwyr newydd am y cerbydau.

Dewis Cerbyd: Prynu / Prydles Hirdymor

Cyn prynu neu brydlesu cerbyd, rhaid i bob Coleg / Gwasanaeth asesu ei anghenion a'r defnydd y bwriedir ei wneud o'r cerbyd. Rhaid i gerbydau fod yn addas ar gyfer yr holl weithgareddau a ragwelir gan roi ystyriaeth i'r materion canlynol cyn penderfynu pa gerbyd i'w brydlesu neu ei brynu:

Y tir lle bydd y cerbyd yn cael ei ddefnyddio.

Nifer y teithwyr i'w cludo.

Lle bo'n berthnasol, y math o offer a deunyddiau i'w cludo.

Nodweddion diogelwch y cerbyd a'i sgôr Diogelwch Ewropeaidd (graddfa E-NCAP).

Gwahanu gyrrwr / teithiwr neu deithwyr oddi wrth unrhyw eitemau sydd wedi'u storio (cargo, offer ac ati).

Pa mor gyffyrddo

¢ Pa mcm ddo

i' yr

Rhaid i bob cerbyd a brynir neu a brydlesir ar sail hirdymor gael ei gofnodi ar Restr Yswiriant y Brifysgol trwy'r Swyddfa Gyllid. **Sylwer:** Rhaid llenwi'r Ffurflen Cyflwyno Yswiriant Cerbyd ar-lein ar gyfer llogi cerbydau cyffredinol eraill, e.e. llogi car / bws mini am wythnos o hyd i fynd i gynhadledd.

Addas i'r Diben

Dylai pob cerbyd fod yn addas i'r diben. Er enghraifft:



Dylai cerbydau a ddefnyddir i gyrraedd y morlin a chludo offer fod â lle addas i storio pethau a dylent fod yn ddigon cadarn i ymdopi â thir garw. Dylai cerbyd gyriant pedair olwyn fod yn ofyniad hefyd os rhagwelir gwaith tir 'corsiog' neu arw (**Sylwer:** efallai y bydd angen hyfforddiant penodol ar yrwyr cerbydau gyriant pedair olwyn i'w gweithredu a'u cynnal a'u cadw'n ddiogel).

Os yn bosibl, dylai fod gan gerbydau a ddefnyddir i symud offer a deunyddiau bared ar wahân a chapasiti llwyth digonol (pwysau llwytho / echel).

- X** Os bydd cerbyd yn cael ei ddefnyddio i dynnu, dylai'r capasiti fod yn fwy na'r pwysau 'tynnu' a ragwelir. Efallai y bydd angen hyfforddiant penodol ar yrwyr cyn cael caniatâd i dynnu (gweler *Taflen Wybodaeth DV4*:

Gwregysau diogelwch.

Sychwyr sgrin wynt a d r.

Cyflwr y ffenestr flaen (marciau, craciau).

Mae'n rhaid i Golegau / Gwasanaethau gynnal a chofnodi Archwiliadau / gwaith Cynnal a Chadw wythnosol ar unrhyw gerbydau y maent yn berchen arnynt / cerbydau ar brydles. Gall y Goruchwyliwr Cerbydau (os caiff ei benodi) neu berson cymwys arall sydd â rhywfaint o sgiliau gwasanaethu sylfaenol, wneud y gwiriadau hyn. Mae hyfforddiant a chyfarwyddyd ar sut i wneud Gwiriadau Wythnosol ar gael gan y Swyddfa Iechyd a Diogelwch.

Dylai Gwiriadau Wythnosol o leiaf gynnwys asesu'r canlynol:

Pwysau teiars.

Dyfnnder a chyflwr gwadn teiars.

Lefelau hylif olew a'r brechiau.

Lefelau oerydd d r a golchwr.

Sychwyr sgrin wynt.

Sgrin wynt, ffenestri a drychau.

Goleuadau a goleuadau rhybudd.

Gwregysau diogelwch a gweithrediad.

Y gallu i yrru, gan gynnwys llywio a'r brechiau.

Cyflwr cyffredinol y cerbyd, y tu mewn a'r tu allan.

GWELER GWEFAN y GWASANAETH IECHYD A DIOGELWCH AM FFURFLENNI ARCHWILIO CERBYDAU WYTHNOSOL A MISOL.

Fel gyda phob offer a allai fod yn beryglus, mae'n hanfodol bod cerbydau'n cael eu harchwilio, eu cynnal a'u cadw a'u gwasanaethu'n rheolaidd i sicrhau eu bod yn ddiogel ac yn addas ar gyfer y ffordd fawr.

Dylid gwirio 'cerbydau sy'n eiddo i'r Coleg / Gwasanaeth, neu gerbydau y mae'r Coleg / Gwasanaeth wedi'u prydlesu, yn wythnosol. Yna dylid gwneud gwaith gwasanaethu a chynnal a chadw ychwanegol (gan gynnwys cerbydau sydd ar brydles hirdymor) yn unol â'r argymhellion a nodir yn Llawlyfr y Gwneuthurwr a'r Perchennog, a / neu o leiaf unwaith y flwyddyn, gan garej gofrestredig a Chanolfan Brawf MOT.

Rhaid cadw cofnodion o'r gwasanaethu a Thystysgrifau Prawf MOT yn ganolog gan y Coleg / Gwasanaeth. Dylid penodi aelod o staff, o bosibl y Goruchwyliwr Cerbydau neu Weinyddwr, i sicrhau bod pob cerbyd yn cael ei wasanaethu a'i brofi'n unol â gofynion y gwneuthurwr.

Treth Ffordd

Dylai pob Coleg / Gwasanaeth sydd â cherbydau sy'n cael eu gyrru ar y ffordd enwebu aelod o staff i weinyddu'r broses o brynu ecseis ffordd (Disgiau Treth).

Lle bo'n ymarferol, dylid prynu Disgiau Treth ar-

Os nad oes angen trethu cerbyd mwyach ac os nad yw'n cael ei yrru ar ffordd gyhoeddus, rhaid cwblhau'r HOS (hysbysiad oddi ar y ffordd statudol) a'i ddychwelyd i'r DVLA.

Lle bo aelodau staff yn rhentu cerbyd ar drefniant llogi tymor byr mae rheolaeth y Coleg / Gwasanaeth dros y cerbyd yn gyfyngedig. Cyn llogi unrhyw gerbyd, dylai'r aelod o staff sy'n awdurdodi llogi sicrhau,